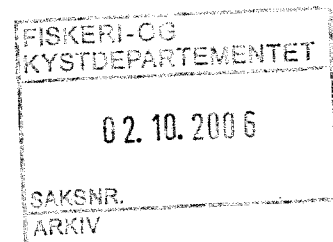

**DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT**

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Deres ref
200601874- /SJO

Vår ref
06/3953 C PES/ISa

Dato
29.09.2006

Høring av NOU 2006:16 - strukturvirkemidler i fiskeflåten

Vi viser til Fiskeri- og kystdepartementets brev av 21. august 2006 vedrørende høring av NOU 2006:16 - strukturvirkemidler i fiskeflåten (Strukturutvalget).

Strukturutvalget ble oppnevnt etter at Fiskeri- og kystdepartementet midlertidig stoppet adgangen til strukturering av fiskeflåten gjennom bruk av strukturkvoteordningene fra 20. oktober 2005. Utvalget har gjennomgått den historiske utviklingen av norsk fiskeflåte, reguleringssystemet og ulike ordninger som har hatt som primært formål å redusere overkapasiteten og øke lønnsomheten i flåten (strukturordninger). Et mindretall i utvalget har vurdert fiskerinæringen og reguleringssystemet i et samfunnsøkonomisk perspektiv, med vekt på forholdet mellom fordelingsmessige hensyn og samfunnsøkonomisk effektivitet. De samfunnsøkonomiske vurderingene er først og fremst av prinsipiell karakter. De konkrete samfunnsøkonomiske konsekvensene av de enkelte forslag er ikke vurdert. Det øvrige utvalget, som utgjør flertallet, har ikke realitetsbehandlet kapitlet om fiske i et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Utvalget er delt i sine tilrådninger. Et hovedskille gjelder spørsmålet om strukturkvoter. Et flertall på 11 av 15 medlemmer mener at strukturkvoteordninger bør videreføres for alle fartøygrupper. Et flertall på 8 medlemmer mener at strukturkvotene bør gjøres tidbegrensede og tildeles for en periode på 15 år. Et mindretall mener at strukturkvotene ikke bør tidsbegrenses (tilsvarende systemet som ble innført i 2005 og suspendert ifm. "strukturpausen") og kombineres med at det innføres ressursrentebeskatning. Spørsmålet om ressursrentebeskatning synes i stor grad å være knyttet til en diskusjon om fiskeressursene som felleseie, men er også vurdert som virkemiddel for å stimulere rekrutteringen til næringen ved å bidra til redusert pris på kvoter. Spørsmålet om ressursrentebeskatning lå for øvrig utenfor utvalgets mandat.

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersg. 40
Org. nr. 972 417 807

Finansavdelingen
Telefon 22 24 43 03/22 24 90 90*
Telefaks 22 24 95 05

Saksbehandler
Per Arne Skjeflo
Telefon 22244336

Finansdepartementets merknader

Finansdepartementet har merket seg utvalgets vurderinger av fiskerisektoren i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Et hovedtema er forholdet mellom hensynet til effektiv ressursbruk og fordelingsmessige mål, samt konsekvenser av ulike reguleringstiltak. Fordelingsmessige hensyn som synes å stå sentralt i dagens fiskeripolitikk er knyttet til geografisk fordeling av ressurser, aktivitet og inntekt. Tiltak som regulerer fordelingen mellom fartøygrupper, enkeltfartøy og foredlingsbedrifter kan primært oppfattes å være avledet av mål knyttet til geografisk fordeling, men framstår også i visse sammenhenger som avledet av andre selvstendige mål, jf. diskusjonen om eiendomsrett og eierkonsentrasjon.

En utredning fra Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF-rapport 2006/05) viser at ressursrenten i fiskerisektoren i dag er om lag null, men at den potensielt kan utgjøre om lag 3,5 mrd. kroner uten omfordeling mellom fartøygruppene, og om lag 7 mrd. kroner med helt fri omsetning av kvoter (også mellom fartøygrupper). Forskjellen mellom potensiell og realisert ressursrente utgjør et samfunnsøkonomisk effektivitetstap. Årsaken til dette tapet er overkapasitet (høyere innsats av arbeid, kapital og andre innsatsfaktorer enn nødvendig). I et samfunnsøkonomisk perspektiv må graden av "sløsing" vurderes på tvers av fartøygruppene.

Strukturtilpasningene i fiskeflåten kombinert med en mer effektiv ressursforvaltning de siste 15 årene, har vært avgjørende for økt lønnsomhet i næringen. Dette underbygges av strukturutvalget. Fiskerisubsidiene er bygget sterkt ned og deler av havfiskeflåten genererer en betydelig ressursrente. Denne ressursrenten bidrar samtidig til at verdien av konsesjoner/fiskekvoter er høy. I andre deler av flåten, blant annet i kystfiskeflåten, er lønnsomheten dårlig.

Etter Finansdepartementets syn må det være i samfunnets interesse at fiskeriresursene forvaltes effektivt slik at den potensielle ressursrenten i størst mulig grad realiseres, bl.a. for å sikre avkastning og inntekter til felleskapet. Spørsmålet om ressursrentebeskatning dreier seg prinsipielt om fordeling og bør i utgangspunktet holdes atskilt fra spørsmålet om tiltak for å fremme effektiv ressursbruk.

Det er lite tilfredsstillende at et flertall i utvalget ikke har realitetsbehandlet kapitlet om fiske i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Dette gjør det vanskelig å vurdere grunnlaget for ulike forslag fra disse medlemmene. Finansdepartementet vil for øvrig ta stilling til oppfølgingen av utredningen, når resultatet av høringen foreligger.

Med hilsen

Marianne Hansen e.f.
avdelingsdirektør

Turid Mette Nilsen
underdirektør